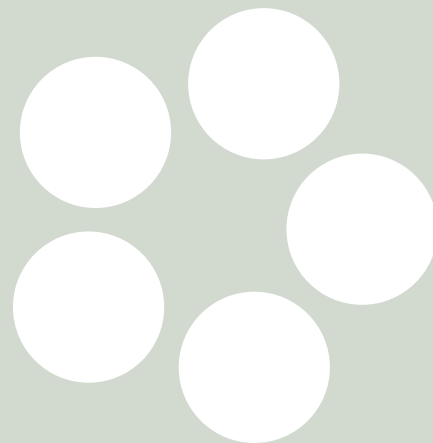

ÅRSRAPPORT 2008

DET FRIE FORSKNINGSRÅD

Det Frie Forskningsråd (DFF) støtter konkrete forskningsaktiviteter inden for alle videnskabelige områder, som er baseret på forskernes egne initiativer, og som styrker kvaliteten og internationaliseringen af dansk forskning. DFF giver endvidere forskningsfaglig rådgivning til videnskabsministeren, Folketinget og regeringen. Rådet bidrager desuden til at styrke formidling og anvendelse af forskningsresultater og deltager i internationalt forskningssamarbejde (www.fi.dk/dff).

Det Frie Forskningsråd består af en bestyrelse og fem faglige råd:

Det Frie Forskningsråd | Kultur og Kommunikation (www.fi.dk/frk)

Det Frie Forskningsråd | Natur og Univers (www.fi.dk/fnu)

Det Frie Forskningsråd | Samfund og Erhverv (www.fi.dk/fse)

Det Frie Forskningsråd | Sundhed og Sygdom (www.fi.dk/fss)

Det Frie Forskningsråd | Teknologi og Produktion (www.fi.dk/ftp)

FORORD KLARE KARRIEREVEJE

2008 var et år, hvor Det Frie Forskningsråd (DFF) satte yderligere fokus på forskerkarriere. DFF etablerede virkemidlet Kvindelige Forskningsledere, hvor målet var at styrke de dygtige kvindelige forskeres muligheder for at fortsætte i en forskerkarriere samt at realisere deres forskningsmæssige mål. Initiativet var en stor succes, hvilket succesraten på kun 4,8 % viste. Desværre betød det, at mange kvindelige topkvalificerede forskere måtte søge forgæves. Det var kun muligt at støtte 10 kvindelige forskningsledere for et samlet beløb på 43 mio. kr., mens det ansøgte beløb var 901 mio. kr.

En anden vigtig hjørnesteen i DFF's fokus på forskerkarriere i 2008 var finansieringen af *postdocstipendiat*er. Fra politisk side er der fokus på en forøgelse af antal ph.d.-stipendier, men DFF ønsker et tilsvarende fokus på perioden efter opnåelsen af ph.d.-graden. I DFF er vi derfor stolte over at kunne finansiere ikke mindre end 226 postdocforløb i 2008. Fornøjelsen forstærkes ikke mindst af den kendsgerning, at halvdelen af bevillingsmodtagerne var kvinder. Dette medvirker til, at vi på postdocniveauet får udnyttet talentmassen fuldt ud.

For at sikre dansk forsknings vækstlag har DFF i 2008 arbejdet med et nyt forskerkarriereprogram, *Sapere Aude*, og vores mål er at udvikle yngre forskertalenter og skabe klare forskerkarriereveje. DFF har forelagt programmet for politikerne og er på baggrund af de hidtidige udmeldinger sikre på, at de vil bakke op om det i finanslovsforhandlingerne for 2010. *Sapere Aude* er latin, og kan frit oversættes til "vov at vide". Med programmet vil DFF kunne styrke sin indsats for at finansiere den bedste forskerinitierede forskning. Programmet henvender sig både til danske og internationale forskere og har tre trin:

1. karrieretrin: DFF-Ung Eliteforsker
2. karrieretrin: DFF-Forskningsleder
3. karrieretrin: DFF-Topforsker

Sapere Aude har tre hovedformål: For det første ønsker DFF at styrke yngre forskertalenter, for hvem et fremtidigt usikkert og usammenhængende karriereforløb er en stor barriere, når de skal vælge, om de skal fortsætte ad for-

skervejen. DFF kan ved at fokusere på de dygtigste forskere skabe rollemodeller og med et tretrinnsprogram synliggøre mulige karriereveje inden for forskning. For det andet skal programmet være et springbræt for de bedste forskere som ønsker at søge bevillinger hos internationale råd og fonde. Særligt fokuserer *Sapere Aude* på at styrke danske ansøgere konkurrencedygtighed i Det Europæiske Forskningsråd (ERC). Og for det tredje er et hovedformål at udvide talentmassen. *Sapere Aude* vil opfordre kvindelige forskere til at søge, så det kan sikres, at forskning af den bedste kvalitet kan nyde fremme – uanset forskerens køn.

DFF's bestyrelse har i 2008 haft fokus på at udvikle samarbejdet med bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd og har derfor ved flere lejligheder taget initiativ til fælles møder. Et særligt initiativ omhandler internationalisering, idet rådet finder, at der er et stort behov for at afklare, hvordan rådene i fællesskab tager stilling til prioritering af deltagelse i nye internationale samarbejder. Derfor er der nedsat et fælles udvalg, som også omfatter Rådet for Teknologi og Innovation, som skal lave en anbefaling om en fælles løsning medio 2009.

Den overheadprocent, som statslige institutioner modtager fra rådet blev i 2008 først forhøjet fra 20 % til 35 % for fra 1. januar 2009 at stige yderligere til 44 %. Rådet støtter hensigten med denne stigning, men anerkender, at den stigende forskel, der er mellem forskellige offentlige forskningsinstitutioner, på længere sigt kan skabe problemer.

DFF har desuden i 2008 bidraget til kvalitetssikringen af videnskabsministerens FORSK2015-katalog. I dette arbejde var samtlige faglige råd inddraget, bl.a. ved et heldagsseminar på Rungstedlund.

Ud over at sætte fokus på forskerkarriere i 2008 åbnede DFF sig udad mod samarbejdspartnere ved at udarbejde en række videoklip om DFF's faglige råd og bestyrelsen, som man kan finde på DFF's hjemmeside (www.fi.dk/dff).

Jens Christian Djurhuus

Bestyrelsesformand for det Frie Forskningsråd

En kerneopgave for Det Frie Forskningsråd (DFF) er rådgivning inden for alle videnskabelige områder til blandt andre videnskabsministeren, Folketinget og andre interessenter.

I 2008 havde DFF i alt 577 rådgivningssager, hvilket er en betydelig stigning i forhold til 2007, hvor DFF rådgav 445 gange. Rådgivningen udføres for politikere, for internationale organer, for ministerier og for andre forskningsfinansierende institutioner. Opgaverne er mange og forskellige: Der udpeges medlemmer til råd eller nævn, hvor DFF står som garant for, at personerne har den nødvendige faglige tyngde, et lovforslags eller en bekendtgørelses konsekvenser skal vurderes, der er bud efter en vurdering af et initiativ fra EU eller andre internationale institutioner. Men størstedelen af de rådgivningsopgaver, som DFF varetager, er rådgivningen af andre fonde, der uddeler midler til forskere – de såkaldte kvasifondssager. Et eksempel er, at DFF rådgiver Rådet for Teknologi og Innovation (RTI) om RTI's ansøgnings forskningsfaglige indhold.

Formanden for DFF, professor Jens Christian Djurhuus, finder det naturligt, at andre rådgivende og støttegivende organer benytter rådets kompetencer:

- Udgangspunktet for at sidde i rådene er jo, at man er absolut ekspert med stor videnskabelig baggrund inden for sit felt. Som sådan følger medlemmerne udviklingen i deres fag tæt og ved, hvad der rører sig. Hertil giver selve posten som medlem af et råd også et kolossalt overblik. Rådsmedlemmerne vurderer hver flere hundrede ansøgninger om året. Det giver yderligere en utroligt indsigt i, hvad der rører sig

rent forskningsmæssigt lige nu. Den viden stiller vi til rådighed for andre.

EliteForsk

En særlig rådgivningsopgave for DFF er rådgivning af ministeren i forbindelse med uddeling af årets EliteForsk-priser (www.eliteforsk.dk). Alle forslag vurderes af Det Frie Forskningsråds bestyrelse, der ud fra en forskningsfaglig vurdering bedømmer de foreslåede kandidater og indstiller de fem prismodtagere til videnskabsministeren.

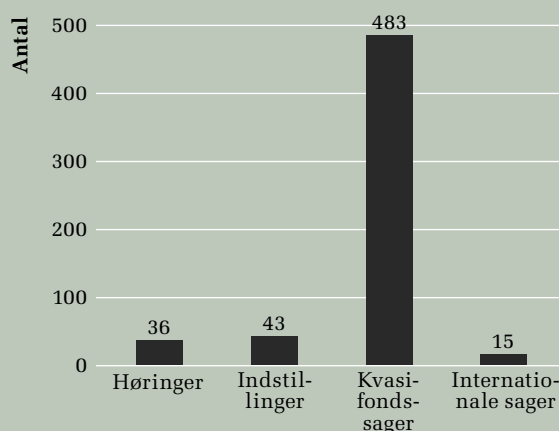
Rådgivning til Det Strategiske Forskningsråd

I 2008 rådgav DFF Det Strategiske Forskningsråd i forbindelse med uddeling af midler til forskningsformidling og forskning i ludomani.

Det Frie Forskningsråd | Samfund og Erhverv delte i samarbejde med Det Frie Forskningsråd | Kultur og Kommunikation og Det Frie Forskningsråd | Sundhed og Sygdom midler ud til forskning i ludomani. I 2008 blev knap 15 mio. kr. delt ud til ni forskningsprojekter. Forskningsprojekterne vil blandt andet føre til viden om ludomaniens konsekvenser og sammenhæng med sundhedsmæssige og sociale problemer.

Midler til forskningsformidling blev uddelt af Det Frie Forskningsråd | Kultur og Kommunikation. De godt 2 mio. kr., der var til rådighed fra Det Strategiske Forskningsråd, blev fordelt på to projekter med fokus på formidling og nye teknologier.

Figur 1. Det Frie Forskningsråds rådgivningsopgaver, 2008

Kvasifondssager er sager, der omfatter forskningsfaglig rådgivning eller bedømmelse i forbindelse med konkret ansøgningsmateriale på baggrund af henvendelse fra andre rekvirenter.

Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsen

HOVEDTAL FOR DET FRIE FORSKNINGSRÅD

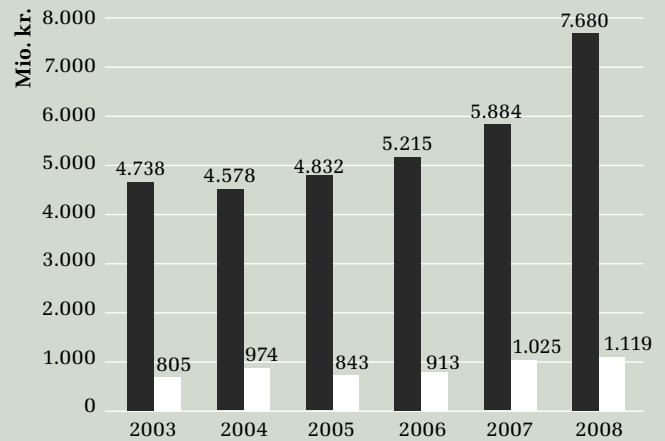
I 2008 var Det Frie Forskningsråds finanslovsbevilling på 1.157 mia. kr. Nedenfor gennemgås resultaterne af rådets fondsfunktion.

Figur 2. Ansøgt og bevilget beløb i Det Frie Forskningsråd, 2003-2008

■ Ansøgt □ Bevilget

Ansøgninger modtaget og færdigbehandlet af DFF det enkelte år. Tallene omfatter ansøgninger til rådernes almindelige fondsfunktion samt indsatsområdet Yngre forskningsledere i 2003. Endvidere indgår de særlige midler til Yngre kvinder i nat/tek i 2006 og 2007. Rådernes bidrag til internationale organisationer, faglige følgeudgifter o.l. indgår ikke.

Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsen

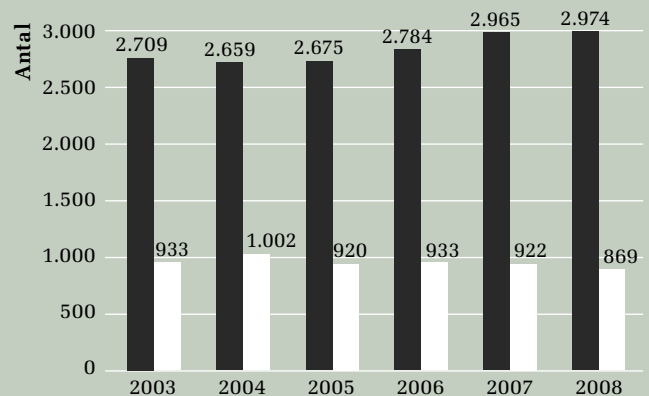

Figur 3. Antal angøgninger og bevillinger til Det Frie Forskningsråd, 2003-2008

■ Ansøgninger □ Bevillinger

Ansøgninger modtaget og færdigbehandlet af DFF det enkelte år. Tallene omfatter ansøgninger til rådernes almindelige fondsfunktion samt indsatsområdet Yngre forskningsledere i 2003. Endvidere indgår de særlige midler til Yngre kvinder i nat/tek i 2006 og 2007. Rådernes bidrag til internationale organisationer, faglige følgeudgifter o.l. indgår ikke.

Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsen

Det Frie Forskningsråd modtog næsten 3.000 ansøgninger i 2008 og kunne sætte 869 nye forskningsprojekter i gang. Vi modtager i stigende grad ansøgninger af høj kvalitet, som det ikke er muligt at give bevilling til. Således faldt bevillingsprocenten i 2008 (ansøgt beløb/bevilget beløb) til 15 - den laveste procent i mange år.

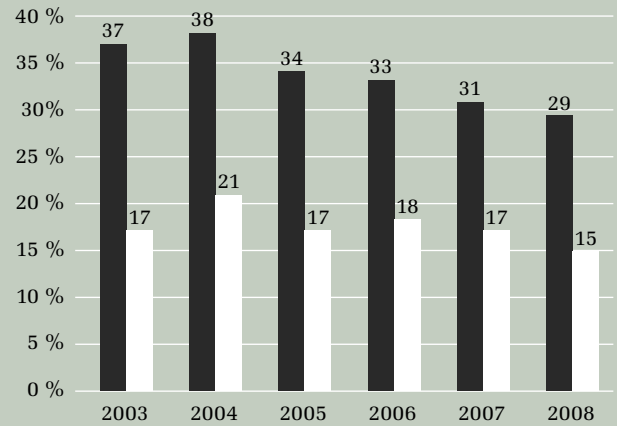
Figur 4. Gennemsnitlige succesrater i Det Frie Forskningsråd, 2003-2008

■ Antal ansøgninger/bevillinger □ Ansøgt/bevilget beløb

Succesraten er udregnet på to måder:

- 1) Antal bevillinger divideret med antal ansøgninger
- 2) Bevilget beløb divideret med ansøgt beløb.

Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsen

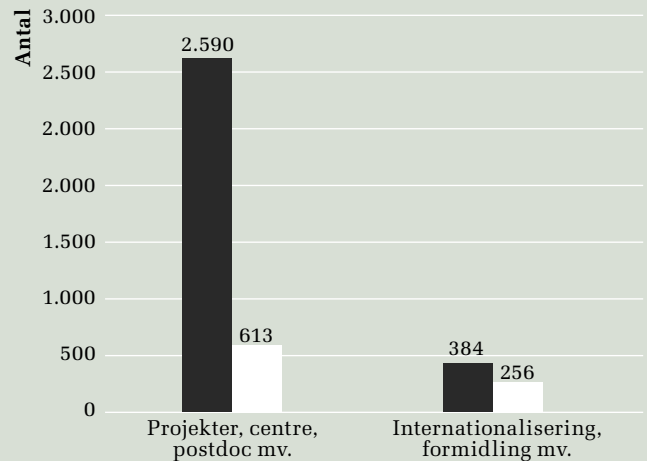

Figur 5. Antal ansøgninger og bevillinger opdelt på bevillingsformål, 2008

■ Ansøgninger □ Bevillinger

Antal ansøgninger og bevillinger opdelt på større og mindre virkemidler færdigbehandlet af rådene i 2008.

Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsen

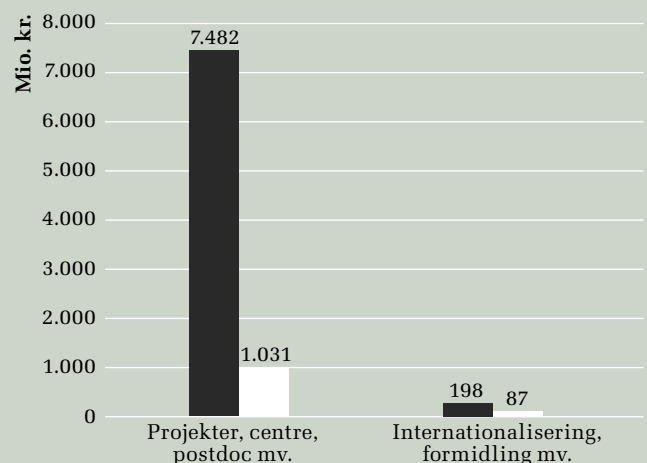
Langt størstedelen af rådets arbejde med fondsfunktionen handler om forskningsprojekter i form af forskergrupper eller enkeltforskere ansøgninger.

Figur 6. Ansøgt og bevilget beløb opdelt på bevillingsformål, 2008

■ Ansøgt beløb □ Bevilget beløb

Ansøgt og bevilget beløb opdelt på større og mindre virkemidler færdigbehandlet af rådene i 2008.

Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsen

DET FRIE FORSKNINGSRÅDS MIDLER FORDELT

BLANDT DE FAGLIGE RÅD 2008

Tabel 1. Det Frie Forskningsråds midler fordelt blandt de faglige råd, 2008

Beløb i mio. kr.	Grundbevilling	Særlige initiativer*	Total
FKK	128,8	28,5	157,3
FNU	226,5	55,8	282,3
FSE	93,9	20,1	114,0
FSS	219,3	39,2	258,5
FTP	261,7	66,3	328,0
I alt	930,2	209,9	1.140,1

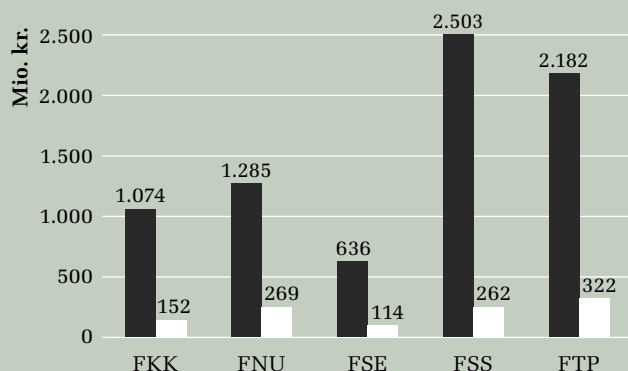
*De særlige initiativer understøtter de faglige råds indsats på udvalgte områder. I 2008 var der følgende særlige initiativer: Ung Eliteforsker, Udenlandske postdocstipendier, Større og længerevarende bevillinger, Kvindelige forskningsledere samt START og Forskningsophold i udlandet.

Ud over de i tabellen angivne beløb, blev der afsat midler til bestyrelsens budget. Endvidere blev rådet i 2008 pålagt en tvungen opsparring på 1 % af rådets fondsmidler. Opsparingen er med finansloven 2009 overført til universiteternes basisbevilling.

Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsen

Figur 7. Ansøgt og bevilget beløb blandt de faglige råd, 2008

■ Ansøgt □ Bevilget

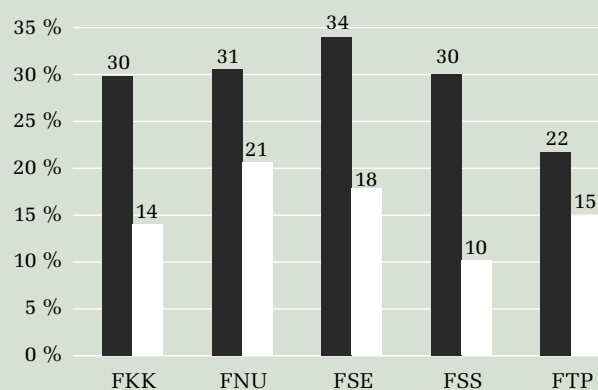

Ansøgninger og bevillinger færdigbehandlet af rådene i 2008.

Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsen

Figur 8. Gennemsnitlige succesrater for de faglige råd, 2008

■ Succesrate for antal ansøgninger □ Succesrate for ansøgt beløb

Succesraten er udregnet på to måder:

- 1) Antal bevillinger divideret med antal ansøgninger
- 2) Bevilget beløb divideret med ansøgt beløb.

Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsen

I FRI FORSKNING

Kvindelige og mandlige forskere har lige stor chance for at få penge til deres forskning, når de søger Det Frie Forskningsråd (DFF).

I Danmark er blot 14 % af alle professorer kvinder. Det er under det europæiske gennemsnit og et faktum, alle ønsker at lave om på. For vi har ganske enkelt ikke råd til at lade de kvindelige forskertalenter gå til spilde. Derfor er DFF meget glad for, at uddelingen fra 2008 viser, at mænd og kvinder har lige stor chance for succes hos rådet, nemlig 15 %.

Jens Christian Djurhuus, bestyrelsesformand for DFF, siger:

- Når forskernes ansøgninger vurderes i Det Frie Forsknings-

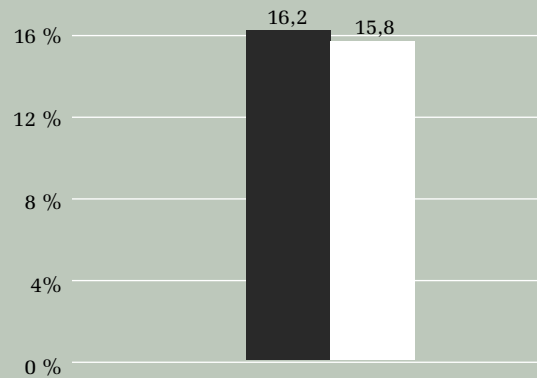
råd, er det kun kvaliteten, der tæller. Det er en god nyhed, at kvinder og mænd har haft lige stor succes med deres ansøgninger i rådet i 2008. Det tyder på, at vi nu er på vej til at udnytte talentmassen bedre end nogensinde før i dansk forskning.

Søgningen til virkemidlet Kvindelige forskningsledere var overvældende stor. Hvis man regner succesraten ud for mænd og kvinder inkl. ansøgninger til Kvindelige forskningsledere, har kvinder derfor en væsentlig lavere succesrate end mænd.

Figur 9. Succesrater for ansøgt beløb fordelt på kvinder (fratrullet virkemidlet Kvindelige forskningsledere) samt succesraten for mænd

■ Succesrate for kvinder
fratrullet virkemidlet
Kvindelige forskningsledere

□ Succesrater for mænd

Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsen

DFF modtog 1.009 ansøgninger fra kvindelige forskere
Ansøgt beløb i alt: 2.773 mio. kr.

DFF modtog 1.965 ansøgninger fra mandlige forskere
Ansøgt beløb i alt: 4.907 mio. kr.

241 kvinder opnåede bevilling, i alt bevilgedes 345 mio. kr.
628 mænd opnåede bevilling, i alt bevilgedes 773 mio. kr.
(tallene inkluderer støtte til virkemidlet Kvindelige forskningsledere)

Figur 10. Succesrater fordelt på køn, 2008

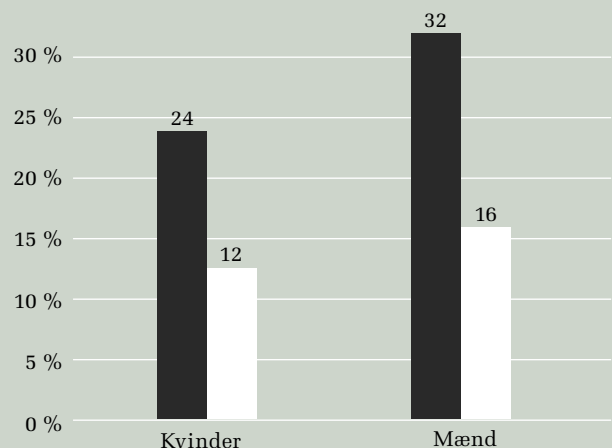
■ Succesrate for antal ansøgninger

□ Succesrate for ansøgt beløb

Succesraten er udregnet på to måder:

- 1) Antal bevillinger divideret med antal ansøgninger
- 2) Bevilget beløb divideret med ansøgt beløb

Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsen

PH.D.- OG POSTDOCSTIPENDIER

Det er ph.d.- og postdocstipendier, der er grundstenen i de kommende års udvikling af dansk forskning. I 2008 støttede Det Frie Forskningsråd (DFF) 226 postdocstipendia-ter og godt 148 helt eller delvist finansierede ph.d.-forløb.

På ph.d.-siden er der et lille fald i 2008 i forhold til 2007, hvor rådet støttede 151 forskellige ph.d.-projekter. Dog har

rådet i 2008 i højere grad fuldfinansieret ph.d.-projekterne, således at DFF i 2008 finansierede godt 1500 ph.d.-måneder mere end i 2007.

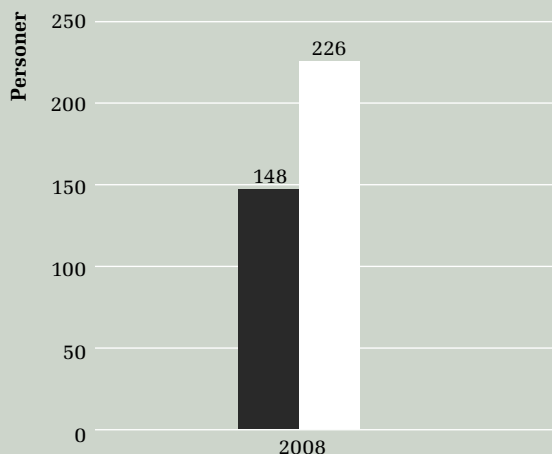
Støtte til postdocs er faldet lidt i 2008 i forhold til 2007, således at DFF i 2008 finansierede 20 postdoc-projekter svarende til ca. 350 postdocmåneder færre i 2008 end 2007.

Figur 11. Antal ph.d.- og postdoc stipendier, 2008

■ Ph.d. □ Postdoc

DFF's støtte til ph.d.- og postdocstipendier i 2008 målt i antal støttede personer.

Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsen

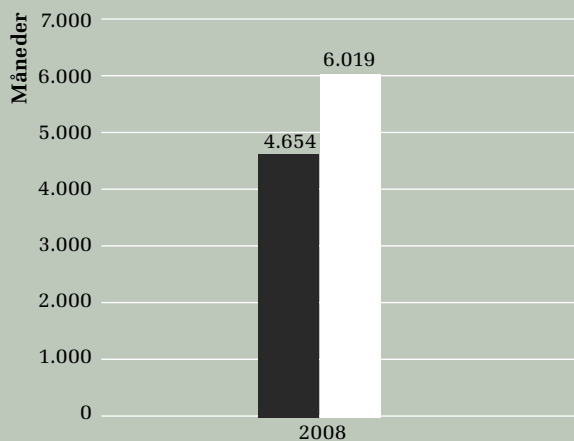

Figur 12. Antal måneder til ph.d.- og postdocstipendier, 2008

■ Ph.d. □ Postdoc

DFF's støtte til ph.d.- og postdocstipendier i 2008 målt i antal støttede måneder.

Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsen

START-midler

En undersøgelse fra Forsknings- og Innovationsstyrelsen har vist, at succesraten for ansøgninger, der er udarbejdet på baggrund af en START-bevilling fra Det Frie Forskningsråd (DFF), er øget med 60 % i forhold til ansøgninger uden en forudgående START-bevilling. Formålet med START-ordningen, som DFF har udbudt i en årrække, er at hjælpe danske forskere i deres forberedelse og koordinering af ansøgninger til internationale forskningsmidler.

Undersøgelsen har taget udgangspunkt i en opgørelse af den danske deltagelse i EU's 6. rammeprogram, der løb fra 2003 til og med 2006.

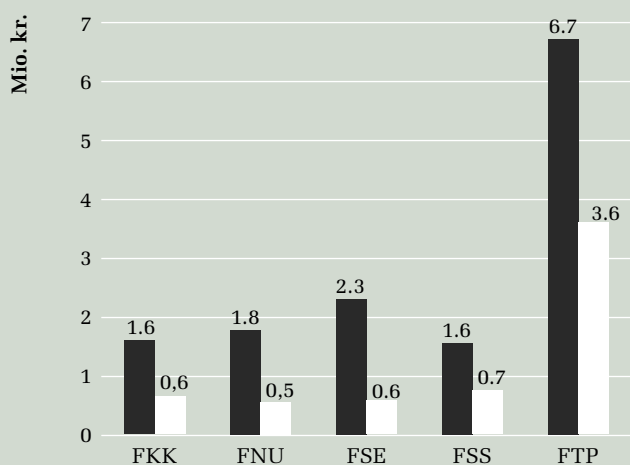
I 2007 og 2008 har der været en vækst i antallet af ansøgninger om START-midler, hvilket hænger sammen med, at EU's 7. Rammeprogram for forskning og udvikling i perioden har haft en lang række opslag, hvor forskere har kunnet søge.

Figur 13. Ansøgt og bevilget beløb til START-midler, 2005-2008

■ Ansøgt beløb □ Bevilget beløb

START-midler har til formål at understøtte og styrke danske forskeres muligheder for at søge internationale finansieringskilder for at kunne opretholde og forbedre dansk forsknings internationale konkurrenceevne. Der kan søges om støtte til forberedelse af ansøgninger målrettet internationale forskningsmidler, der udbydes i åben konkurrence af andre end DFF, fx EU's 7. rammeprogram og Det Europæiske Forskningsråd (ERC).

Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsen

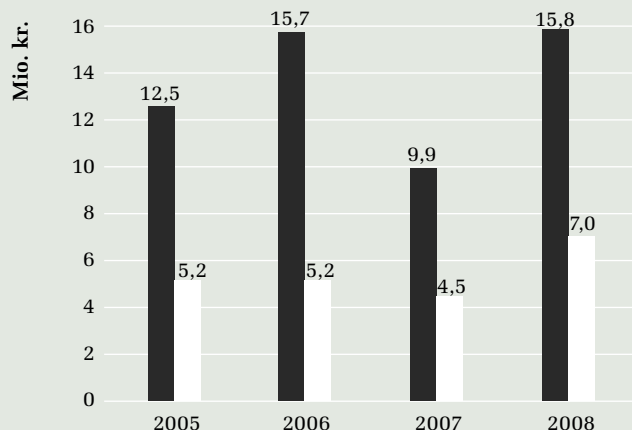

Figur 14. Ansøgt og bevilget beløb til forskningsophold i udlandet, 2005-2008

■ Ansøgt beløb □ Bevilget beløb

Mange forskningsprojekter støttet af DFF integrerer forskningsophold i udlandet. Disse indgår ikke i tabellen.

Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsen

STØRRE OG LÆNGEREVARENDE BEVILLINGER

Det Frie Forskningsråd (DFF) har i de senere år givet flere større bevillinger. Der er sket en vækst i takt med, at forskningsinstitutionerne overtager al drift i forhold til deres fastansatte forskere. Denne tendens ses fremmet af den øgede overheadprocent og ændringerne i de medfinansieringskrav, som rådene kan stille til forskningsinstitutionerne.

I 2008 blev der givet flere større og længerevarende bevillinger end i tidligere år, dvs. at flere bevillinger end tidligere var på mere end tre mio. kr. I 2008 blev 41 % af det samlede bevilgede beløb givet til disse bevillinger. Mod 40 % i 2007 og 23 % i 2006.

DFF giver dog stadig også mindre bevillinger. Hvis en forsker eksempelvis ønsker at arrangere en stor international videnskabelig konference og ikke kan få støtte fra sin institution, er der mulighed for at søge om støtte hos DFF. Et andet eksempel på et mindre virkemiddel er Forskningsophold i udlandet, hvor en forsker kan søge om støtte til rejse- og opholdsudgifter til at hente viden hjem til Danmark fra et spændende og kompetent internationalt forskningsmiljø. I 2008 uddelte det samlede DFF i alt 50 bevillinger til Forskningsophold i udlandet.

Figur 15. Antal bevillinger til Det Frie Forskningsråds Større og længerevarende projekter, 2006-2008

■ Samlet antal bevillinger fra DFF
□ Antal større og længerevarendebevillinger

Større og længerevarende bevillinger defineres som bevillinger på min. 3 mio. kr.

Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsen

TVÆRRÅDSLIGE ANSØGNINGER TIL DET FRIE FORSKNINGSRÅD I 2008

Tværfaglighed er en vigtig del af det danske forskningslandskab, og DFF ønsker derfor at modtage tværfaglige ansøgninger. Dette sker i høj grad inden for de enkelte råd, der dækker meget store faglige felter, som fx naturvidenskab. Disse ansøgninger er ikke angivet her, men blot de ansøgninger, der er behandlet i flere faglige råd.

Samtidig er DFF tilfreds med at kunne konstatere, at den gennemsnitlige succesrate for tværrådslige ansøgninger svarer til succesraten for ansøgninger, der er behandlet i ét råd. Succesraten (ansøgt beløb/bevilget beløb) for ansøgninger behandlet i flere råd var i 2008 16 %, mens den generelle succesrate var 15 %.

Tabel 2. Tværrådslige ansøgninger i DFF

	Antal ansøgninger	Antal bevillinger
På tværs af FNU/FTP og eller FSS	50	13
På tværs af FSE/FKK	14	4
På tværs af andre rådsgrupperinger	11	3
I alt	75	20

Studiebesøg i EU-Kommissionen

I 2007 etablerede Videnskabsministeriet det længe ventede forbindelseskantor i Bruxelles, Danish Research Office (DANRO) (www.fi.dk/danro). I en længere årrække har Det Frie Forskningsråd (DFF) – og dets forgængere i forskningsrådssystemet – virket for etableringen af et sådant kontor, der på et tidligt tidspunkt kan opfange og informere danske forskere og forskningsmiljøer om nye initiativer og trends i EU's forskningsprogrammer. Blandt DANRO's mange opgaver er at arrangere møder for DANRO's bagland, herunder forskningsrådene, og i februar 2008 aflagde en større delegation af medlemmer af DFF besøg i Bruxelles for at blive klogere på, hvordan Danmark klarer sig i den europæiske konkurrence, hvordan det danske forskningsrådssystem kan medvirke til at styrke den danske deltagelse i EU's rammeprogrammer, og hvordan rådet kan udnytte de muligheder, der ligger i at have et forskningskontor i Bruxelles.

Programmet for besøget var tilrettelagt over to dage og gav blandt andet mulighed for, at rådet kunne møde en række nøglepersoner i EU-Kommissionen med særligt ansvar for områder, der er af betydning for udviklingen af den europæiske forskerinitierede forskning. Under mødet med Kommissionen havde rådet lejlighed til at udtrykke tilfredshed med, at den forskerinitierede forskning med etableringen af Det Europæiske Forskningsråd (ERC) har fået væsentlig bedre vilkår i EU's rammeprogrammer. ERC blev – blandt andet efter dansk forarbejde – etableret i 2005 som en nyskabelse i EU's 7. rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling (2007-2013) og skal støtte forskning inden for alle videnskabelige områder. Rådet forsøgte dog ikke anledningen til at understrege behovet for, at forskerinitieret forskning i højere grad end nu bør balancere den forholdsvis ensidige vægtning af strategiske initiativer i EU's rammeprogrammer, hvis visionen om et sammenhængende og velfungerende europæisk forskningsrum skal realiseres.

Tværrådsligt internationalt udvalg

Den internationale udvikling går i retning af mere forpligtende samarbejde. Dette indebærer, at forskningsrådene i stigende grad skal engagere sig i samarbejdsformer, der udsætter hel eller delvis afgivelse af bevillings- og beslutningskompetence til internationale fora. For at koordinere og yderligere styrke forskningsrådenes muligheder for at deltage i internationale forskningssamarbejder tog DFF i 2008 initiativ til at nedsætte et udvalg bestående af repræsentanter for DFF, Det Strategiske Forskningsråd og Rådet for Teknologi og Innovation. Udvalget fik blandt andet til opgave at udarbejde et fælles forslag til, hvordan der kan tilvejebringes en mere hensigtsmæssig model for finansiering af internationalt samarbejde i det danske forskningsrådssystem. Udvalgets forslag ventes at foreligge inden sommeren 2009.

En verden af viden

I publikationen En verden af viden beskriver Det Frie Forskningsråd (DFF) sit engagement i internationalt forsknings-samarbejde. En verden af viden blev til i løbet af 2008 og tegner et billede af rådets indsats for at fremme internationaliseringen af dansk forskning. DFF's bestyrelsesformand, Jens Christian Djurhuus, udtalte i den forbindelse:

- I Det Frie Forskningsråd betragter vi internationaliseringen af forskning som positivt og helt nødvendigt. Det er ikke altid lige let at få tingene til at fungere i praksis, men vi tror på, at danske forskere i de fleste tilfælde leverer deres bedste arbejde i samarbejde med udenlandske kolleger – til gavn for forskningen og for samfundet. Derfor ønsker DFF at styrke og videreudvikle internationaliseringen af dansk forskning. Og rådet afsætter derfor betydelige midler til initiativer, der kan styrke den danske deltagelse i internationalt samarbejde.

En række af DFF's virkemidler sigter på at vedligeholde og udbygge det internationale forskningssamarbejde. De justeres løbende, så de til enhver tid på bedst mulig måde hjælper danske forskere og institutioner til at skabe fremragende forskning i internationalt samarbejde. Det er den bedste måde at ruste Danmark til at møde globaliseringens udfordringer.

Publikationen giver et overblik over de mange aktiviteter og programmer, der er relevante for danske forskere og forskergrupper. Den beskriver desuden, hvordan DFF deltager i internationale forskningssamarbejder og -fora for at få indflydelse på internationale forskningsprogrammer og -politik og således bidrage til beslutninger, der har afgørende betydning for udviklingen af europæisk forskerinitieret forskning.

Sidst, men ikke mindst sigter En verden af viden mod at skabe en løbende dialog med den danske forskningsverden om hvordan man kan sikre en fortsat stærk – og gerne endnu mere succesrig – dansk deltagelse i international forskning.

Find publikationen på www.fi.dk/dff

Forskerhistorier

I 2008 udgav Det Frie Forskningsråd en række historier om forskere, der opnåede bevilling i 2007.

Nyt lys på overvægt

Et samfundsfagligt ph.d.-projekt, der bevæger sig ind på et traditionelt sundhedsfagligt område – nemlig bekæmpelse af overvægt.

På vej mod Jurassic Park

Forskning i gammel arvemasse – et spændende projekt, som kan sætte skub i udforskningen af både forhistorisk dna og udviklingen af sygdomsvirus som hiv og influenza.

Stamceller på bestilling

Hvordan kræftforskeren Kristian Helins laboratorium arbejder med stamceller – forskning, som kan føre til nye måder at bremse kræftcellers vækst.

Tekstiler skriver danmarkshistorie

Hvordan et dansk tekstilforskningsmiljø henter ny viden frem af forhistorisk tid og skriver danmarkshistorie.

De bryder naturens grænser

Tre danske topforskere, som i projektet TopAnt arbejder på at designe materialer, der har naturstridige egenskaber. Et af perspektiverne er det fuldstændig trådløse samfund.

Brugerne skaber internettet

Et forskningsprojekt, der analyser de relationer, der opstår, når brugerne spiller en hovedrolle på internettet.

Designerenzymer til grøn kemi

Designerenzymer, der kan bruges til behandling af alvorlige sygdomme.

Einstein tog fejl!

Michael Marc Wolf grundforskning, der kan føre til ultrahurtige computere.

Jurister udforsker ny handelsorden

Birgitte Egelund Olsens forskning i magtbalancen mellem WTO og EU.

Opslag af DFF's midler

DFF offentliggør to gange årligt rådets opslag med ansøgningsfrist 1. marts og 1. september.

For at etablere et overblik over de samlede opslag annoncerede rådet sit **forårsopslag** og **efterårsopslag** med to små publikationer, der giver ansøgere et godt overblik over alle DFF's virkemidler i sammenhæng.

Humaniora

Magasinet Humaniora udkommer fire gange om året og udgives af Det Frie Forskningsråd | Kultur og Kommunikation. Foruden forskningsformidlende artikler indeholder bladet en oversigt over bevillinger fra forskningsrådet.

8 Forskerhistorier fra FTP 2008

Det Frie Forskningsråd | Teknologi og Produktion udgiver publikationen Otte forskerhistorier én gang årligt. I publikationen fra 2008 er der fokus på postdoc projekter, hvor unge forskere står i spidsen og gennemfører deres egne ideer.

Find publikationerne på www.fi.dk/dff

HOVEDTAL FOR DET FRIE FORSKNINGSRÅD

Hovedtal for Det Frie Forskningsråd | Kultur og Kommunikation

Ansøgt beløb	1.074 mio. kr.
Bevilget beløb	152 mio. kr.
Succesrate	14 %
Antal ansøgninger	442
Antal bevillinger	134
Succesrate	30 %

Hovedtal for Det Frie Forskningsråd | Natur og Univers

Ansøgt beløb	1.285 mio. kr.
Bevilget beløb	269 mio. kr.
Succesrate	21 %
Antal ansøgninger	588
Antal bevillinger	181
Succesrate	31 %

Hovedtal for Det Frie Forskningsråd | Samfund og Erhverv

Ansøgt beløb	636 mio. kr.
Bevilget beløb	114 mio. kr.
Succesrate	18 %
Antal ansøgninger	340
Antal bevillinger	117
Succesrate	34 %

Hovedtal for Det Frie Forskningsråd | Sundhed og Sygdom

Ansøgt beløb	2.503 mio. kr.
Bevilget beløb	262 mio. kr.
Succesrate	10 %
Antal ansøgninger	1.034
Antal bevillinger	313
Succesrate	30 %

Hovedtal for Det Frie Forskningsråd | Teknologi og Produktion

Ansøgt beløb	2.182 mio. kr.
Bevilget beløb	322 mio. kr.
Succesrate	15 %
Antal ansøgninger	570
Antal bevillinger	124
Succesrate	22 %

Jens Christian Djurhuus
Formand

Det Frie Forskningsråds bestyrelse 2008

Jens Christian Djurhuus, professor, institutleder, dr.med. (formand)
Peder Andersen, institutleder, lic.oecon. (næstformand)
Carl Bache, professor, dr.phil.
Klaus Peter Bøgesø, vicedirektør, dr.pharm.
Bent Tolstrup Christensen, forskningsprofessor, dr.scient.
Bjerne Steffen Clausen, divisionschef, lic.tech.
Kim Guldstrand Larsen, professor, ph.d.
Bente Aagaard Lomstein, lektor, lic.scient.
Ebba Nexø, professor, dr.med. (næstformand)

Kirsten Drotner
Formand

Jes Madsen
Formand

Det Frie Forskningsråd | Kultur og Kommunikation

Kirsten Drotner, professor, dr.phil. (formand)
Merete Ahnfeldt-Møllerup, lektor, arkitekt, ph.d., MMA
Anne Marie Bülow, professor, ph.d.
Anne Line Dalsgård, lektor, cand.scient.anth., ph.d. (indtrådt 1. august 2008)
Esther Fihl, professor, dr.phil. (udtrådt 1. januar 2008)
Hans Fink, docent, d.phil. (næstformand, udtrådt 31. juli 2008)
Lars Hem, lektor, ph.d.
Kurt Villads Jensen, lektor, ph.d.
Søren Harnow Klausen, professor, dr.phil. (indtrådt 1. august 2008)
Svend Erik Larsen, professor, dr.phil.
Anne Løkke, professor, dr.phil. (udtrådt 31. juli 2008)
Viggo Mortensen, professor, dr.theol.
Peder Kaj Pedersen, lektor, cand.mag.
Hanne Ruus, professor, dr.phil.
Karen Skovgaard-Petersen, seniorforsker, dr.phil. (næstformand)
Ingolf Thuesen, Institutleder, lektor, mag.art., lic.phil.
Katrin Hjort, professor, mag.art. et cand.mag.
Anette Warring, professor, ph.d. (indtrådt 1. august 2008)

Rådets 15 medlemmer er anerkendte forskere og udpeget af videnskabsministeren i deres personlige egenskab

Det Frie Forskningsråd | Natur og Univers 2008

Jes Madsen, professor, ph.d. (formand)
Thomas Bjørnholm, professor, ph.d.
Hans Brix, professor, ph.d.
Kirsten Seestern Christoffersen, lektor, ph.d.
Jens Jørgen Gaardhøje, professor
Jørgen Kjems, professor, ph.d.
Susanne Mandrup, professor, ph.d.
Christine Joy McKenzie, professor, ph.d.
Søren Molin, professor, ph.d.
Brian Bech Nielsen, professor, ph.d.
Michael Gjedde Palmgren, professor, fil.dr., dr.scient. (næstformand)
Mikael Rørdam, professor, ph.d. (udtrådt 31. juli 2008)
Michael Schwartzbach, professor, ph.d.
Marit-Solveig Seidenkrantz, lektor, ph.d.
Jan Philip Solovej, professor, ph.d. (indtrådt 1. august 2008)
Annemarie Surlykke, lektor, cand.scient.
Hans Thybo, professor, ph.d.

Rådets 16 medlemmer er anerkendte forskere og udpeget af videnskabsministeren i deres personlige egenskab

Christian Lund
Formand

Lars Fugger
Formand

Det Frie Forskningsråd | Samfund og Erhverv 2008

Christian Lund, professor, ph.d. (formand)
Heine Andersen, professor, mag.scient.soc.
Peter Munk Christiansen, professor, ph.d. (næstformand)
Christoffer Green-Pedersen, professor, ph.d.
Nabanita Datta Gupta, professor, ph.d.
Birthe Hansen, lektor, ph.d.
Lisbeth B. Knudsen, professor, mag.scient.soc.
Peer Hull Kristensen, professor, dr.merc.
(indtrådt 1. august 2008)
Peter Kurrild-Klitgaard, professor, ph.d.
Keld Laursen, forskningsprofessor, ph.d.
Mette Mønsted, professor, mag.scient.soc., lic.merc.
(udtrådt 31. juli 2008)
Søren Bo Nielsen, professor, ph.d. (udtrådt 31. juli 2008)
Per Baltzer Overgaard, professor, ph.d.
Annick Prieur, professor, ph.d.
Pascal Raimondos-Møller, professor, ph.d.
(indtrådt 1. august 2008)
Tine Sommer, professor, ph.d.
Mette Wier, direktør, ph.d.

Rådets 15 medlemmer er anerkendte forskere og udpeget af videnskabsministeren i deres personlige egenskab

Det Frie Forskningsråd | Sundhed og Sygdom 2008

Lars Fugger, professor, overlæge, dr.med. (formand)
Mads Melbye, professor, dr.med.
Sektordirektør (næstformand)
Hans Bräuner-Osborne, professor, dr.pharm.
Ulla Feldt-Rasmussen, overlæge, dr.med.
Bente Finsen, professor, dr.med. (udtrådt 31. juli 2008)
Albert Gjedde, institutleder, professor, dr.med.
Cai Grau, professor, dr.med. (indtrådt 1. august 2008)
Anne Tybjerg Hansen, overlæge,
dr.med. klinisk forsk.lektor
Berit Lilienthal Heitmann, professor, ph.d.
(udtrådt 31. juli 2008)
Marianne Hokland, lektor, dr.med.
Inge-Lis Kanstrup, ledende overlæge, dr.med.
Michael Kjær, professor, overlæge dr.med.
(indtrådt 1. august 2008)
Søren Laurberg, professor, overlæge, dr.med.
Jørgen Lous, professor, dr.med.
Sten Madsbad, professor, overlæge, dr.med.
Søren K. Moestrup, professor,
forskningsoverlæge, dr.med.
Merete Nordentoft, professor, overlæge, ph.d.
Court Pedersen, professor, overlæge, dr. med.
(udtrådt 31. juli 2008)
Bente Pakkenberg, professor, laboratorieforsker,
dr.med. (indtrådt 1. august 2008)
Mette Rosenkilde, lektor, cand.med. ph.d.
Preben D. Thomsen, professor, dr.med.vet.
Bente Vilsen, professor, dr.med.
Cathrine Ørskov, lektor, dr.med.

Rådets 20 medlemmer er anerkendte forskere og udpeget af videnskabsministeren i deres personlige egenskab

Marcel A. J. Somers
Formand

Det Frie Forskningsråd | Teknologi og Produktion 2008

Marcel A. J. Somers, sektionsleder, professor,
dr.ir. (formand)
Fredrik Björkling, institutleder, ph.d.
Anja Boisen, professor, ph.d.
Michael Brorson, principal research chemist
Henrik Callesen, forskningsprofessor, dr.med.vet.,
ph.d. (næstformand)
Svend Christensen, institutleder, professor
Annette Kjær Ersbøll, lektor, cand.polyt., ph.d.
Inge S. Fomsgaard, seniorforsker
Susanne Grøn, afdelingsleder, ph.d.
Ole Hassager, professor, ph.d.
Preben Bach Holm, forskningsprofessor, ph.d., dr.scient.
Hanne Ingmer, professor (indtrådt 1. august 2008)
Asger Lundorff Jensen, professor, ph.d.
Jørgen Juncher Jensen, professor, ph.d., dr.techn.
Torben Larsen, professor, dr.techn.
Peter Lind, seniorforsker, professor, dr.scient.
Jesper Mørk, professor, dr.techn., ph.d.
Inge Sandholt, lektor, ph.d.
Peter Sestoft, professor, ph.d.
Karen Skriver, lektor, ph.d.
Jakob Stoustrup, professor, ph.d.
Ib Søndergaard, lektor (udtrådt 31. juli 2008)
Raewyn M. Town, professor, ph.d.

*Rådets 22 medlemmer er anerkendte forskere og udpeget
af videnskabsministeren i deres personlige egenskab*

MEDARBEJDERE I CENTER FOR FRI FORSKNING OG FORSKERUDDANNELSE JUNI 2009

Kontorchef Grete Kladakis
3544 6319, gk@fi.dk

Kontorchef Carsten Aabo
3544 6373, caa@fi.dk

Sekretariat for Det Frie Forskningsråd | Kultur og Kommunikation

Maibrit Bryde, kontorfuldmægtig, 3544 6368, mbry@fi.dk
Jakob Janum Gadmar, fuldmægtig, 3544 6312, jakg@fi.dk
Jonas Kirkegaard, student, 3395 5234, joki@fi.dk
Jette Kirstein, chefkonsulent, 3395 5264, jetki@fi.dk
Karin Løvbo, kontorfuldmægtig, 3544 6357, klo@fi.dk
Inger Schow, fuldmægtig, 3544 6262, insc@fi.dk

Sekretariat for Det Frie Forskningsråd | Natur og Univers
Ewa Beldzinski, kontorfuldmægtig, 3544 6275, ebe@fi.dk
Heidi Elberling, fuldmægtig, 3544 6332, heel@fi.dk
Lars Grindsted, specialkonsulent, 3544 6276, lgr@fi.dk
Thomas Behrendt Klinggaard, fuldmægtig, tbkl@fi.dk

Sekretariat for Det Frie Forskningsråd | Samfund og Erhverv
Lars Christensen, chefkonsulent, 3544 6265, lach@fi.dk
Grethe Jørgensen, kontorfuldmægtig,
3544 6308, gjo@fi.dk
Karen Jenny Eriksen Lauterbach, fuldmægtig,
3544 6280, kjla@fi.dk
Kristoffer Bang Refberg, fuldmægtig,
3544 6228, bang@fi.dk
Tina Varberg, fuldmægtig, 3395 5265, tva@fi.dk

**Sekretariat for Det Frie Forskningsråd |
Sundhed og Sygdom**
Jesper Allerup, chefkonsulent, 3544 6255, jeall@fi.dk
Stine Djørup, fuldmægtig, 3544 6206, stdj@fi.dk
Hanne Fendt, kontorfuldmægtig, 3544 6350, hfe@fi.dk
Allan Høgelund, fuldmægtig, 3544 6242, ahe@fi.dk
Johanne Juhl, fuldmægtig, 3544 6339, johj@fi.dk
Hanne-Lise Schmidt, kontorfuldmægtig,
3544 6269, hls@fi.dk

Sekretariat for Det Frie Forskningsråd | Teknologi og Produktion

Vibeke Kalsbeek, fuldmægtig, 3544 6302, vka@fi.dk
Per Kolbeck Nielsen, fuldmægtig, 3544 6345, pkn@fi.dk
Inge Holkmann Olsen, chefkonsulent,
3544 6273, iho@fi.dk
Sine Sinding, student, 3544 6217, sisi@fi.dk
Marianne Zent, kontorfuldmægtig, 3544 6272, mz@fi.dk

**Sekretariatet for Det Frie Forskningsråds bestyrelse og for-
mandskreds samt for Koordinationsudvalget for forskning**
Mette Bjerger, specialkonsulent, 3544 6362, mbj@fi.dk
Jette Fredensborg, fuldmægtig, 3544 6256, jefr@fi.dk
Ulla Høeberg Hansen, fuldmægtig, 3544 6332, uhh@fi.dk
Bente Rønne Holm, kontorfuldmægtig,
3544 6331, brh@fi.dk
Marianne Friis Iversen, kontorfuldmægtig,
3544 6220, mfi@fi.dk
Linn Hoff Jensen, fuldmægtig, 3544 6261, lihj@fi.dk
Andreas Sander Jørgensen, student,
3544 6296, ansj@fi.dk
Sune Kaur-Pedersen, specialkonsulent,
3544 6278, spe@fi.dk
Pia Fredberg Nielsen, specialkonsulent, 3544 6330, pfn@fi.dk

Sekretariatet for Erhvervsforskerudvalget og forskeruddannelse

Ditte Mesick, fuldmægtig, 3544 6213, dtme@fi.dk
Susanne Michelle Andersen, kontorfuldmægtig, 3544
6246, suan@fi.dk
Kristian Holmgaard Bernth, student,
3544 6229, krhb@fi.dk
Tanne Krogh Bertelsen, student, 3544 6234, takb@fi.dk
Jane Thomsen, fuldmægtig, 3395 5260, jath@fi.dk

Udgiver: Det Frie Forskningsråd
ISSN: 1604-8997
Juni 2009
Grafisk tilrettelægning: Marianne Dunker-Jensen